

VD som gillar förändring

sidan 8-10

Kloka ord
till cheferna

sidan 3-5

Teknologer vill ha
jobb på AerotechTelub

sidan 12-13

Intrycket

Personaltidning
för AerotechTelub

Ansvarig utgivare:

Bertil Ullergren
0470-422 42

Redaktion:

Anita Björlin,
0470-422 15

Jessica
Forsgård,
013-37 74 18

Kontaktpersoner:

Östersund
Hans Brännström,
063-15 61 54

AerotechTelub
Information & Media
Kerstin Hallerborn,
0470-423 98

AerotechTelub
Contracting
Lennart Forslund,
0589-39 71 10

Celsius Metech
Kristina Wiberg,
0589-818 19

Celsius Test Systems
Roland Johansson,
0589-821 85

Grafisk form:

Giv Akt Information AB,
Växjö.

Tryck: Davidsons
Tryckeri AB.

Omslagsbilden:

AerotechTelubs nya VD
Kenth-Åke Jönsson.
Foto: Per Kustvik.

Startskott för Robotmuseet i Arboga

– Se vilken respons vi fått, utbrister Stig Jäderlund, när bandet just klippts och Robotmuseet tar emot sina första besökare.

Den 22 april invigdes museet i Rappshuset i Arboga. Robothistoriska föreningen ställer ut 22 robotar, en robotskjutsimulator och en cockpit för flygplan 37 samt delar av stridsledningssystemet STRIL 60.

– Snart får vi en äkta tysk V1:a från andra världskriget, säger Stig Jäderlund. Sedan 1995 är han pensionär efter 38 år som förbindelseingenjör på CVA, det som idag heter AerotechTelub, i Arboga.

Det var med de sex V1, som av misstag hamnade i Sverige 1943–44, robottillverkningen startade på Saab och senare på CVA i Arboga. Under ett halvt sekel pågick arbete i hemlighet och det var först 1995 robotarna visades offentligt, då på en familjedag. De robotintresserade tyckte dock att det var tråkigt att gömma undan allt material igen. Idén att öppna ett museum med ett robothistoriskt perspektiv föddes.

– Både AerotechTelub och Saab Bofors Dyna-

En eldsjäl som delar sitt intresse för robotar med många likasinnade. Stig Jäderlund diskuterar med Yngve Axner, en kollega från tiden som förbindelseingenjör på CVA i Arboga.

mics har ställt upp med bidrag till vår verksamhet och även som stödmedlemmar i föreningen. Vi är glada att vi fått tillgång till så många robotar och all kringinformation, fotografier och dokumentation.

Text och foto: Jessica Forsgård

Ha en skön sommar!

På denna plats i tidningen har jag för avsikt att skriva en ledare, dock föredrar jag att vänta till nästkommande nummer av Intrycket.

Men jag vill ändå ta tillfället i akt att önska er alla en riktigt skön sommar och semester!

Kenth-Åke Jönsson, VD

En bra chef kan lyssna

– Ledarskap är att ge människor det de vill ha, men det är också att ge dem sådant de inte vill ha men behöver. En chef som inte lyssnar, lyssnar man inte på.

Ingen kunde undgå dessa kloka ord när Lennart Lindén föreläste vid senaste chefsseminariet.

Åter igen har alla chefer inom Aerotech-Telub varit på chefsseminarium. Den här gången deltog även chefer från de övriga bolagen inom affärsområdet Technical Support and Services (TSS), det vill säga Saab Nyge Aero, Saab Aviocomp och CSM Materialteknik.

Seminariet handlade mycket om chefer och mindre om ledare. Det finns en naturlig skillnad mellan dessa, enligt Lennart Lindén. Vilken, återkommer vi till.

Ledarnas framträdande

Varför samlas då så många chefer en gång om året under en eftermiddag och en förmiddag? Bland annat för att träffa företagets verkställande ledning, som informerar om aktuella strategiska affärer och projekt och om det ekonomiska läget. Men också för att få möjlighet till erfarenhetsutbyte och kontakt över organisationsgränserna. Brukligt är också att bjuda in en extern föreläsare i ett aktuellt ämne. Den här gången var det ledar- och chefskap som stod på dagordningen. Ett ämne som alltid är aktuellt för denna målgrupp.

Just det här seminariet kom lägligt för nye verkställande direktören Kenth-Åke Jönsson, som inför en större grupp fick tillfälle att presentera sig. Han gav en återblick på sitt tidigare liv och också vad han ansåg vara viktigt för framtiden. Han

lovade också att försöka träffa chefer och medarbetare så mycket som möjligt. Den varma applåden efter anförandet tydde på åhörarnas gillande. En bra början för Kenth-Åke med andra ord.

Carl-Erik Johansson hade en svårare uppgift där uppe på scenen. Det är inte lätt att bli populär när ekonomin kommer på tal. Men han gav inte bara ris utan även ros och menade att företaget är på rätt väg för att uppfylla ägarnas lönsamhetskrav.

Dan-Åke Enstedt, den tredje ledaren på podiet, gav en orientering om affärsområdets roll i Saab och vilken, som Dan-Åke uttryckte det, jättepottential det ligger i ett utökat samarbete med Saab.

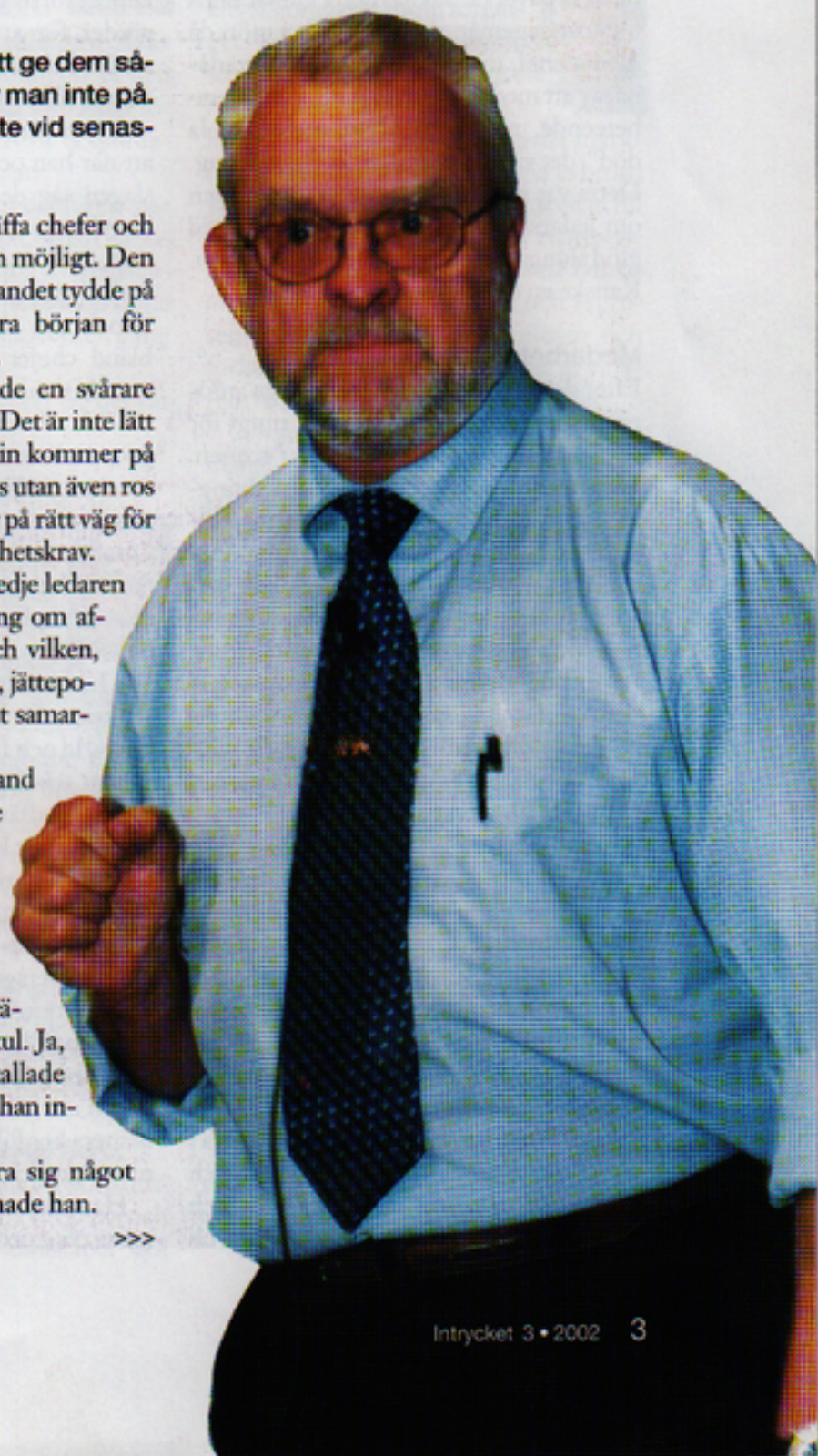
– Men visst, det kan ibland uppstå jävproblem, erkände Dan-Åke, men de problemen är hanterbara och ska lösas!

Stenåldersbeteende

Efter de tre ledarnas framträdande var det dags att ha kul. Ja, så sa underlätaren (han kallade sig så, Lennart Lindén) när han intog scenen.

– Det underlättar att lära sig något om man också har kul, menade han.

>>>

Visst, han hade rätt. Mitt i allt sitt allvar om ledar- och chefskap, som hade som utgångspunkt dokumentet "Den röda tråden för vår värdegemenskap", var han en underhållare av stora mått. Hans ibland dråpliga paralleller med händelser och erfarenheter ur livet var det lätt för cheferna att känna igen sig i och skratta gott åt. Och erfarenheter har han, inte minst från livet som ledarskapsutvecklare inom marinen.

Om hjärnan ska vara mottaglig för information måste informationen vara spännande, kul eller speciell för den som lyssnar. Hjärnan sorterar nämligen bort det som inte känns angeläget. Kan chefen påverka och engagera sina medarbetare kan han göra underverk. Dessutom måste han skapa ett klimat i sin organisation som är positiv till feedback och låta medarbetarna få påverka. Saknas detta klimat finns inget engagemang och inte sällan möts då denne chef, inte minst på sammanträdena, av att medarbetarna får ett stenåldersbeteende, nämligen "flykt, anfall, spela död", det vill säga ett totalt oengagemang. Detta var några av de många påståenden om ledarskap som Lennart Lindén med glöd slungade ut över chefernas huvuden. Kanske en del duckade.

Medarbetarskap viktigt

Efter detta medryckande och roliga anförande om ledarskap kändes det tungt för Dan-Åke Enstedt att åter äntra scenen. Men det han sa om verkställande ledningens syn på ledarskap stämde väl in med föregående talares uppfattning.

- Verkställande ledningen är viktig, liksom divisionsledningarna. Men affärsenhets- och biträdande affärsenhetscheferna är nog de viktigaste. Även medarbetarskap med insikt om bland annat kundnytta, delaktighet, affärsmässighet och operativ skicklighet är självklart också viktigt, avslutade Dan-Åke.

Seminarier fick också besök av Åke Svensson, affärsområdeschef för Saab Aerospace. Han gav en mycket intressant och medryckande presentation av Aerospace och inte minst JAS 39 Gripen. Det var ingen tillfällighet att just Åke Svensson var inbjuden. Aerospace är ju ett affärsområde med många möjligheter till kontakter och affärssamarbete för TSS.

Kunskapen om ledarskapets roll är bra i organisationen, menade Sören Björk och Stellan Ekberg, ansvariga för chefs- och ledarförsörjningen, men den kan säkert bli

bättre.

Därför gav de auditoriet uppgiften att gruppera sig och lämna förslag på åtgärder för att vidareutveckla ledarskapet inom affärsområdet.

Sören berättade efter seminariet att när han och Stellan gått igenom förslagen såg de att grupperna underströk bland annat ökad möjlighet till jobbrottning, mentorskap, fler möjligheter för nätverksbyggande, bland annat för potentiella och nya chefer, öka andelen kvinnor bland chefer och genomföra återkommande seminarier och temadagar.

- Nu kommer synpunkterna från grupparbetena att bearbetas vidare och resultera i olika åtgärder, förklarar Sören.

Chef vs ledare

Så var det det där om skillnaden mellan chef och ledare. Lennart Lindén beskriver det så här:

- Ledarskapet har främst en visionär funktion. Det riktar sig utåt - framåt mot omvärld och framtida behov. Det handlar om att ständigt söka, förbättra eller upptäcka nya affärsidéer. Ledarskapet handlar också om att kunna kommunicera till andra vad som rör sig i hans/hennes huvud, vara begriplig och tydlig.

- Chefskap handlar främst om att se inåt, in i företaget. Chefskap är en "här och nu-funktion". Det är arbetsledning, kontroll, uppföljning och kvalitet som ska ligga i chefens fokus. Chefskap handlar också om att vara förebild, att lösa problem, hantera konflikter och motivera och vårda människor och relationer.

Han menade också, att ledaren inte ska agera chef och chefen ska inte agera leda-

! FAKTA

Lennart Lindén är före detta kommandörkapten och numera populär föreläsare i kommunikations- och konflikthanteringskunskap.

Han sammanfattar sitt budskap om bra ledarskap så här:

- Jag vill vara här med er.
- Jag är beredd att lyssna även om jag inte alltid ger er rätt.
- Ni kan kritisera mig utan risk för repressalier.
- Jag är beredd att fatta beslut och ta ansvar för dess följder
- Jag är beredd att delegera ansvar och befogenheter, men det övergripande ansvaret är mitt.

re. Det uppfattas som revirintrång och skapar irritation och konflikter.

- Men givetvis ska de samarbeta. Såväl chefer som ledare måste också lära sig den svåra konsten att prioritera. Att prioritera innebär att välja men också att välja bort.

Apropå prioritera. En sista fråga ställdes till publiken. Äger du din tid? Vad svarar man på en sådan fråga? Jo, tiden stannar tillräckligt länge om du har vett att använda den rätt.

Med dessa kloka ord i bagaget återvände alla cheferna tillbaka till vardagen.

Text: Anita Björlin
Foto: Foto Malmen

? FRÅGAN

Vad tycker cheferna om chefsseminarierna?

1. Vilken betydelse har chefsseminarierna för dig respektive för företagets ledning?

2. Kommer du att förmedla informationen och dina intryck från seminariet till dina medarbetare? Och i så fall hur?

3. Skulle chefsseminarierna kunna ha en annan utformning?

Britt-Marie Holmbom,
div Flyg- och Bassystem:

1. – För mig är seminarierna ett bra tillfälle att knyta kontakter mer spontant och att lära känna några stycken lite mer. Jag ser det också som ett bra tillfälle att få till sig en del av "företagsandan". För ledningen är det ett bra tillfälle att träffa alla som leder företaget och därmed chans att få spontana reaktioner direkt på plats.

2. – Självklart! Dels blir det direkt när jag kommer hem runt fiket, sedan försöker jag göra en summering av chefsdagarna och delge det på möte med mina medarbetare, som jag brukar ha en gång per månad.

3. – Den här gången tycker jag det var riktigt bra.

Håkan Forsell, Saab Aviocomp:

1. – Jag tycker att det är värdefullt att känna av stämningarna och strömningarna från denna stora grupp av chefer från affärsområdet och att i "mellansnacken" dela med sig samt ta del av den vardag som vi lever i. Jag tror att företagets ledning mycket tydligt dels lyssnar till den uttalade responsen den får i olika frågor, dels tar till sig det som hörs "mellan raderna".

2. – Jag förmedlar ganska omgående de väsentliga budskapen till min närmaste krets av kollegor.

3. – Mina förväntningar på seminariet var ganska låga, men jag blev positivt överraskad och är mycket nöjd med utformningen.

Jonas Sjöberg, Saab Nyge Aero:

1. – Det är ett bra tillfälle att se spänvidden inom hela affärsområdet och komplettera sina egna kunskaper om

vad som händer i vår omvärld. Det är dessutom utmärkt för kontakter och informationsutbyte. För företaget är det ett tillfälle att få ut budskap på bredden och att "känna på" den egna organisationens olika delar.

2. – Ja, i tillämpliga delar vid ordinarie ledningsmöte.

3. – Det var mitt första seminarium och jag är nöjd med resultatet.

Ola Johansson,
AerotechTelub Information & Media:

1. – Jag får möjlighet att knyta kontakter inom företaget och bygga ett nätverk, som jag och mina kollegor har nytta av i vår egen utveckling och på vår i huvudsak civila marknad. De är dessutom välkomna avbrott. Jag tror att företagets ledning, som ju till stor del är ny, behöver träffa representanter från hela TSS för att få ett samlat grepp. Vi är ju ganska stora och representerar helt olika förutsättningar och förhållanden. Även de behöver ju vidareutveckla sina personliga nätverk.

2. – Ja, det är klart, fast det blir ju så många intryck att sortera. Framförallt vill jag förmedla stoltheten att tillhöra TSS, en av kärnverksamheterna i Saab.

3. – Försök gärna släppa den stela formen. Lite mera rörelser och aktiviteter, som ger oss anledning att knyta upp slipsen och kanske dra på sig gymnastik- eller dansskorna.

Thomas Nordström,
division Communications:

1. – Det ger mig tillfälle att skapa och odla kontakter inom företaget. Det måste vara positivt för ledningen att träffa de flesta ledarna inom företaget och att få ut information samtidigt till så många. Dessutom får de tillfälle till diskussioner med deltagarna.

2. – Det sker direkt i samband med ett affärsenhetsmöte.

3. – Eftersom det är så många människor är det svårt att ha det på ett annat sätt.

Håkan Enquist invald i Kungliga Krigsvetenskapsakademien

Håkan Enquist är konsult på division Sensorsystem i Göteborg och arbetar med utredningar inom samordnad verksamhets- och systemutveckling, systemförsörjning, infrastrukturer etc inom ledningssystemområdet. Han är tillika forskare och lärare på Institutionen för informatik på Handelshögskolan.

Kungliga Krigsvetenskapsakademien är en fristående icke-statlig institution, vars syfte är att främja vetenskap av betydelse för Sveriges försvar och säkerhet. Akademien har cirka 400 valda ledamöter som tillsammans representerar alla grenar av det svenska totalförsvaret. Det får finnas högst 160 valda ledamöter som är yngre än 62 år. Detta innebär att när en ledamot fyller 62 år blir en plats "ledig", så att en ny ledamot kan väljas in. Och nu har Hå-

kan valts in.

**Gratulerar Håkan!
Varför blev du invald?**

– Jag vet faktiskt inte. Befintliga ledamöter får föreslå nya och någon har föreslagit mig. Förmodligen är det för det jag gör inom institutionen men kanske framförallt för det jag gör inom ledningssystemområdet för försvaret. Tydligt är det någon som tycker att jag har gjort något bra, och jag känner mig naturligtvis hedrad.

Att vara ledamot i Kungliga Krigsvetenskapsakademien innebär att skriva bidrag till akademiens tidskrift och delta i seminarier och samhällsdebatten som berör totalförsvaret.

Anita Björlin

WRAP lockade kinesiska besökare

En sjuannadelegation från Guangzhou Communications Research Institute of Ministry of Information Industry (i dagligt tal kallat "Number 7") besökte division Communications i Växjö helt nyligen. Vår kinesiska representant, GIA, deltog också.

Besöket var en följd av kinesiska försvarets och civila telemyndigheters intresse av WRAP-systemet, som används för spectrum management både i civila och militära tillämpningar.

AerotechTelub har under en tid marknadsfört WRAP i Kina och har också översatt programmet till kinesiska. Tidpunkten för besöket sammanföll med färdigställandet av den kinesiska språkversionen, så de-

monstrationen utfördes på kinesiska.

Dagen före besökte gästerna S1 i Enköping, där försvarsrepresentanter berättade om frekvensplanering i svenska försvaret och användningen av WRAP för detta.

Intresset för programmet är mycket stort både i Kina och i andra länder. Det används av australiska och indonesiska telemyndigheterna, norska försvaret med flera samt en äldre version av WRAP av malaysiska statliga teleoperatören. Utvecklingen sker vid avdelning Mobilkommunikation. Leif Stocksélius och under-teknad stod värdar för besöket.

Text: Olov Carlsson

Foto: Anita Björlin

Norsk modernisering ger jobb i Sverige

Det norska luftfartsverket, Norwegian Air Traffic and Airport Management, moderniserar informationssystemen för flygledarna. Detta har i hård konkurrens gett division Lednings- och Informationssystem i Hässleholm, Norrköping och Växjö sysselsättning och en beställning på 300 000 euro.

Vissa av flygledarna, inledningsvis i Bergen och Trondheim, får tillgång till det nya systemet RANDIS (Realtime Aeronautical Norwegian Display Information System), som ska utvecklas av AerotechTelub. Detta ska bidra till ett effektivt informationsstöd för flygledarna.

Vidare är det även tänkt att RANDIS ska fungera som en gemensam grund för framtida utvecklingsprojekt inom ramen för Air Information Systems i Norge. Systemet ska sammanlänkas med redan existerande datakällor för att presentera statisk information som manualer, kartor och publikationer med dynamisk information från NOTAM (information till piloterna) och MET (väderinformation). Systemet kommer att vara kopplat till externa system för att kunna ta emot data som navigationsstöd och vindinformation.

Att AerotechTelub fick uppdraget beror mycket på den öppna och moderna systemlösning som man kunde erbjuda.

Den 6 maj 2002 tecknade AerotechTelub i Hässleholm kontrakt med Einar Henriksen vid Norwegian Air Traffic and Airport Management Head Office för leverans av RANDIS. Leveransen skall vara avslutad 17 maj 2003. Flera länder planerar för denna typ av system.

Metech tar över Danmarksservice

Celsius Metech tar över garantiservicen på Acer datorer i Danmark. Metech har sedan tidigare servicen av Acer datorer på den svenska marknaden och detta utökas nu med servicen på den danska marknaden.

Celsius Metech, affärsenhet Datorservice, sysslar med service och reparationer på datorer, monitorer, skrivare och annan kringutrustning och finns i Växjö, Arboga och Farsta.

Volvoriggar från Östersund sprids över världen

I mitten av maj leveranssprövide AerotechTelub i Östersund de sista av de 49 test- och provriggar som Volvo beställt till sina nya lastbilar. De ska levereras till ett 30-tal länder runt om i världen.

Intrycket har tidigare berättat om det anorlunda jobbet i Östersund. Volvo Lastvagnar i Göteborg gav AerotechTelub i Östersund i uppdrag att ta fram test- och provriggar för Volvos nya lastbilar.

Riggarna är byggda så att man kan lära sig att testa bilens elsystems alla funktioner. Det är ett stort antal styrenheter som kan testas med riggens hjälp. Styrenheterna är i sin tur kopplade bland annat till bilens broms- och fjädringssystem.

Gunnar Angerbjörn från Volvo Lastvagnar deltog i provningen tillsammans med Nicklas Jonsson från AerotechTelub i Östersund. Nicklas har hållit i projektet från första början.

– Riggarna ska användas till att utbilda montörerna på respektive marknad, berättar Gunnar. Montörerna lär sig bilens alla elektriska system och funktioner innan de får börja arbetet på själva bilen.

– Vissa marknader som är stora Volvo-kunder, till exempel Sverige, behöver flera riggar för att täcka behovet. Borta i Sydostasien utgör flera mindre länder tillsammans en marknad och får samsas om en rigg.

Gunnar fortsätter:

– Det har varit "tajta" leveranstider för riggarna. De ska finnas på plats helst in-

nan de nya lastbilarna kommer, så att montörerna har en rimlig chans att lära sig bilens elsystem.

– Fördelen med de nya riggarna är att de är byggda precis som lastbilen och därmed lättare att jobba med.

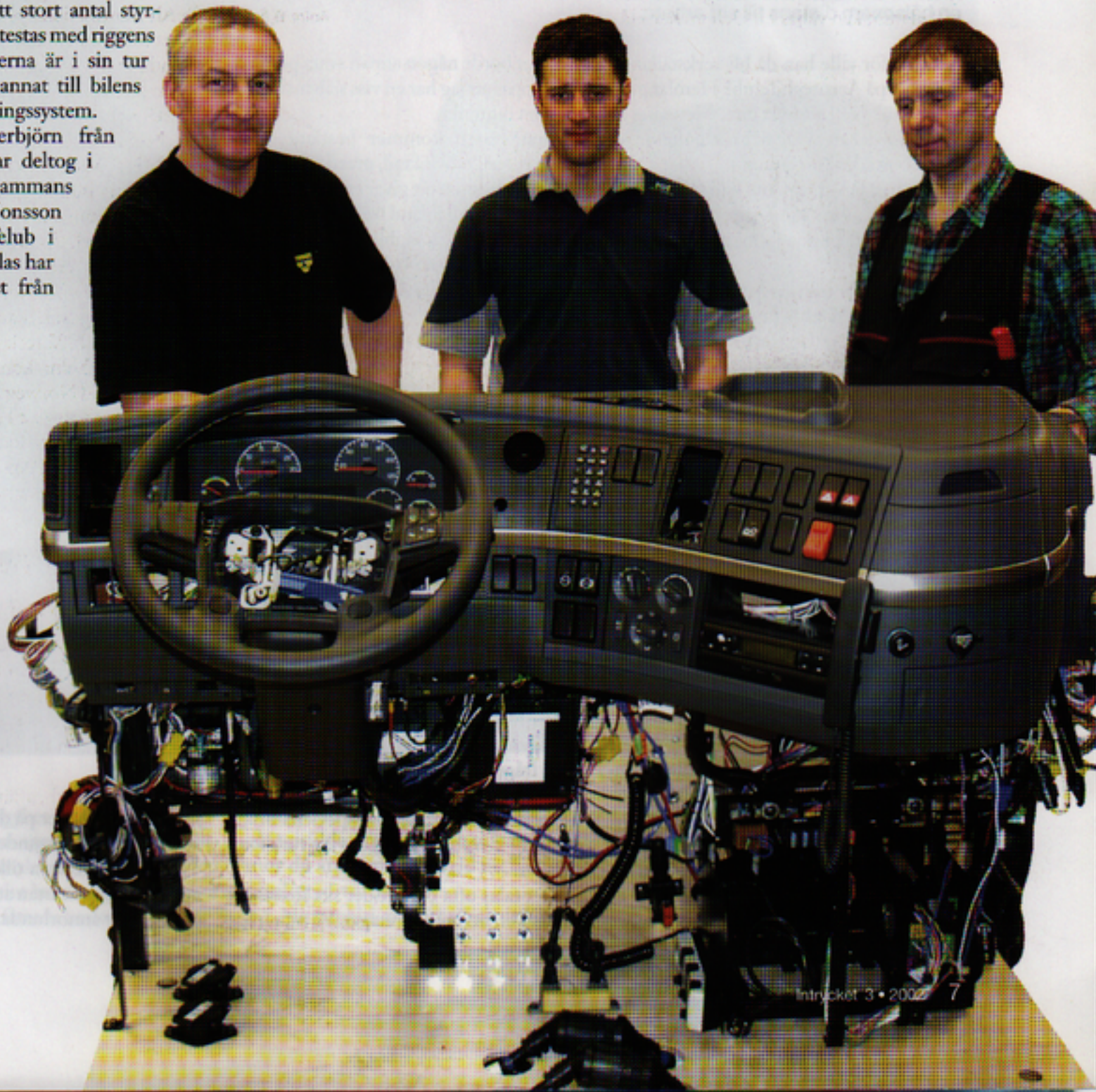
Hur har arbetet med AerotechTelub fungerat?

Svaret från Gunnar Angerbjörn kommer snabbt:

– Mycket bra. Det har varit roligt att jobba tillsammans med Nicklas Jonsson, en duktig och lättsam kille.

Text och foto: Hans Brännström

Bo Staaf, Nicklas Jonsson och Karl-Erik Elvgren på division Flyg- och Bassystem i Östersund ser nu slutet på ett intressant jobb för Volvo Lastvagnar. De har tagit fram ett stort antal test- och provriggar för Volvos lastbilar.

En VD med många ansikten

Operativ, visionär, allvarlig, lättsam, bestämd, öppen, otålig, lugn. Kan alla dessa egenskaper rymmas i en och samma person? Ja, de rymms gott och väl i Kenth-Åke Jönsson.

Vilka sidor du får se hos honom beror på situationen. Du får vara beredd på att ett hjärtligt skratt plötsligt kan bli ett allvarligt anletsdrag. Eller tvärtom.

Detta ger oss en vink om att han tar allvarligt på sin nya uppgift som verkställande direktör i AerotechTelub, men att han ändå har en hälsosam distans till sitt arbete.

Men varför ville han då bli verkställande direktör på AerotechTelub? Hemlängtan till Växjö? Nej, absolut inte. Men visst är det en fördel att få lite fler nätter hemma i Växjöbostaden, säger han.

När han fick frågan om han ville ta över efter Jan Eiborn kändes det framför allt lockande att få börja jobba med operativt ledarskap.

– Det passar min läggning, och jag kände till AerotechTelub bra, eftersom jag har följt företaget sedan starten. Och så finns här så bra och professionella ledare och medarbetare.

Kenth-Åke Jönsson har nu intagit sin nya VD-stol. Han betonar att mycket känns nytt. Företaget skiljer sig en hel del från tiden han var verkställande direktör i före detta Telubgruppen, första halvan av 1990-talet.

– Det har kommit till många nya verksamheter, och jag har därmed mycket att lära, inte minst lära känna medarbetarna. Och det får ta den tid det tar. Den processen kommer förmodligen att pågå så länge jag är här. Jag ska också bilda mig en uppfattning om var våra bolag och divisioner står, titta på hur vi gemensamt ska kunna utveckla företaget, identifiera tillväxtområden, titta på vilka som har lönsamhetsproblem bland mycket annat.

– En av de första uppgifterna var att fastställa hur jag vill driva ledningsarbetet.

Apropå ledare. Vad är du för typ av ledare?

– Det borde någon annan svara på, men jag hoppas att jag har en viss självinsikt, säger han ödmjukt.

Men svaren kommer bestämt. Han nämner resultatinriktad, prestigelös, delegerar gärna inom ett givet ramverk, lätt att ha att göra med, ibland bestämd men också lättsam, lugn men ibland otålig om åtgärder som behöver vidtas inte blir gjorda inom rimlig tid. Särskilt om det gäller att anpassa sig på grund av förändringar på marknaden, säger han.

Men däremot är han ingen förvaltare, framhåller han.

Vad är du för en typ då?

– Jag fungerar bäst i förändringsarbete. Det kan vara förändringar inom företaget och i affärer, och vi måste alla vara inställda på att förändringar är ett normaltillstånd.

Kenth-Åke vill också få tid åt att blicka framåt och se vad vi gör på sikt, både då det gäller affärer, strukturen i företaget, om vi kan expandera eller måste dra ner och andra strategiska frågor.

– Det innebär att jag inte kommer att binda upp min tid som ordförande i internstyrelserna. Jag vill ha tid att jobba med frågor som är aktuella och väsentliga i de bolag eller divisioner där vi har problem eller där det behövs speciella insatser. Jag vill ha tid att vara där jag verkligen behövs.

Det talas ofta om att det ska finnas ett öppet klimat inom företaget. På min fråga

hur Kenth-Åke ser på det kommer svaret snabbt och övertygande.

– Det måste vara tillåtet att föra fram egna synpunkter utan att få obehag för att man tycker annorlunda. Man måste våga

och känna trygghet i att få ha olika uppfattningar. Annars utvecklas vi ju inte. Olika uppfattningar skapar kreativitet. Men när sedan ett beslut har tagits måste vi vara solidariska mot fattade beslut.

Hur når du fram till alla anställda i vår spridda organisation och hur kommer du att fördela din tid mellan verksamhetsorterna?

– Min ambition är att röra mig i organi-

sationen så mycket som möjligt och träffa medarbetare i organisationen och vara tillgänglig där det behövs.

Fortsättning på nästa sida >>>

En VD med...

Vilken position har AerotechTelub och vårt affärsområde i Saab?

– Vårt affärsområde har en stark position i Saab och vi prioriteras som ett mycket viktigt område. Saabs ledning visar förståelse för den särprägel vi har och för vissa krav som ställs på oss då det gäller vår obundenhet. Men det finns också önskemål om utveckling och tillväxt.

Ser du några förändringar föranlett av att vi ägs av Saab?

– Nej, det finns inga planerade förändringar eller liknande. Däremot ska vi göra fler och bättre affärer tillsammans med hänsyn tagen till den samlade kompetens som finns inom koncernen. Om det sedan leder till förändringar, det vet ingen idag.

Du säger att Saab förväntar sig att vi ska utvecklas och ge ökad lönsamhet. Hur ska det gå till? Vi har en stagnerad telekommarknad, marknader vi finns på just nu växer inte samt en del andra lönsamhetsproblem.

– Telekommarknaden återhämtar sig, men den kommer inte upp till den nivå den var på tidigare, däremot blir den stabilare och sundare. Tråkigheterna hos Ericsson kan på sikt innebära fördelar för oss. Vi kan få andra typer av kunder. Att få upp lönsamheten i det korta perspektivet är en av de arbetsuppgifter som ligger framför mig. Vi ska även se till att få tillväxt på marknader utanför försvaret.

– Vi måste också titta på kostnaderna, och inse att vi på alla håll inte har maximal effektivitet och på vissa håll för mycket resurser. Det är mitt och övriga i företagsledningens ansvar att vi ha resurser som är anpassade efter det läge som råder på marknaden.

Vilken är AerotechTelubs största styrka?

– Vi har en mycket stabil situation på svenska försvarsmarknaden, och den är egentligen grunden för hela verksamheten. Det är absolut viktigt att vårda och säkerställa den positionen. Vi har dessutom väldigt kompetent personal med lång erfarenhet.

Kenth-Åke ombeds att vara med i många olika sammanhang utanför det ordinarie arbetet för att till exempel hålla föredrag och liknande.

Tycker du att du måste ägna för

mycket tid åt icke-kunder och icke-intressenter?

– Nej, tack vare att jag ofta säger nej tack. Annars hade det lätt blivit så. Jag måste välja mycket noga.

Vilken relation har du till de fackliga klubbarna?

– Bra. Jag upplever inga problem i relationen med de fackliga representanterna. Vi är ju helt överens om att vi strävar mot samma mål och vill utveckla företaget, och vi visar varandra ömsesidig respekt. Det är egentligen endast när det är löneförhandlingar vi har olika intressen att förträda.

”

Har du inte information blir du otrygg

En angelägen fråga är hur man får en välinformerad personal.

– Det är viktigt att medarbetare har kunskap och information om den verksamhet man verkar i. Det ger säkerhet och trygghet och förutsättningar att göra ett bättre jobb. Har du inte information blir du otrygg. Information ska finnas tillgänglig och lätt att hitta. Men ett stort ansvar att söka information ligger också på medarbetarna själva. Det är också viktigt hur informationen struktureras och den ska vara snabb, särskilt i förändringsprocesser.

Är det så på AerotechTelub?

– Det vet jag inte. För medarbetarna är det i den egna verksamheten som den mest angelägna informationen finns. Och hur väl detta sköts varierar förmodligen från enhet till enhet.

Om nu Kenth-Åke rör sig i organisationen och samtalar med medarbetarna som han har tänkt sig, bör han få insikt om hur det fungerar. Särskilt som han har deklarerat att i vårt öppna klimat är det tillåtet att framföra sina synpunkter.

Text: Anita Björlin

Foto: Per Kustvik

Ackredite

Korvett typ Visby – framtidens ytstridsfartyg, är en stor investering och en viktig del av det nätverksbaserade försvaret.

Visby är ett mycket omfattande utvecklingsprojekt för Försvarmakten, Försvarets materielverk och leverantörerna. Men fartyget med dess avancerade informationssystem får inte användas förrän AerotechTelub har gjort sin del i projektet.

Korvett typ Visby är en helt ny fartygstyp med revolutionerande teknik, så kallad smygteknik, som ska göra fartyget svårupptäckt. Utvecklingen har tagit ett rejält tekniksprång framåt och gett svenska försvaret ett mångsidigt fartyg. Just mångsidighet men också rörlighet, autonomitet, slagkraft och högt egenskydd är några av honnörsorden som tillskrivs fartyget.

Godkända system

HMS Visby kommer också att förses med ett avancerat ledningsstöd i form av sensorer, strids- och elledningssystem samt ett omfattande sambandssystem.

Men vad vore denna satsning värd om en angripare kunde påverka informationssäkerheten ombord och till exempel komma åt hemliga uppgifter i fartygets informationssystem eller rent av kunna påverka dessa systems funktioner. Det finns därför uttryckliga krav från Försvarsdepartementet att samtliga system ska vara genomgångna och säkerhetsmässigt godkända. Det ska finnas ackrediteringsbeslut för alla informationssystem innan de får användas.

Division Lednings- och informationssystem har fått uppdraget av Försvarets materielverk att ta fram ett tekniskt ackrediteringsunderlag. Jan Jönson och hans medarbetare började med att ta fram en informationsanalys för att kartlägga vilka system som innehåller sekretessbelagd information och hur de upp-

ring ska garantera att Visby inte läcker

fyller kraven på informationssäkerhet. Dessutom tog de fram en grafisk presentation för att kunna ge en bild av hur man planerade att sammankoppla de ingående delsystemen. Analysarbetet kunde av förståeliga skäl inte genomföras annat än i nära samarbete med alla delprojekten.

Kan intrång ske

Nu pågår nästa fas, som innebär en fördjupad fortsättning av det inledande arbetet. I analysarbetet beskrevs vilka områden som var särskilt viktiga att dokumentera ur ett informationssäkerhetsperspektiv.

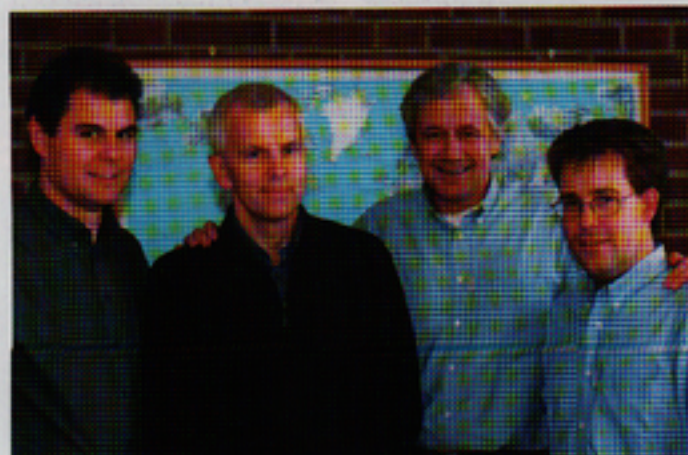
– Exempelvis behöver säkerheten i en generell kommunikationslösning analyseras för att avgöra om en angripare kan göra intrång och hämta uppgifter ur hemliga system, förklarar Jan och fortsätter.

– För att dokumentera säkerheten ombord används IT-säkerhetsstandarderna Common Criteria. Standarden säkerställer att säkerhetsfunktionalitet och därtill relaterad dokumentation är av tillräckligt hög kvalitet.

Eftersom HMS Visby har så avancerade och omfattande lednings- och informationssystem kommer arbetet att löpa under lång tid. Hösten 2003 ska underlagen finnas framme och under våren 2004 ska ett ackrediteringsbeslut kunna tas. Därmed är man försäkrad om att information inte läcker ut från Visby.

– Vi har kunnat åta oss det här uppdraget eftersom det finns så stor erfarenhet inom företaget både då det gäller att utreda tekniska säkerhetsproblem och att dokumentera system överskådligt. Dessutom har vi medarbetare som tidigare tjänstgjort som säkerhetschefer inom försvaret och därmed har gedigen verksamhetskunskap. Och inte minst, vi har projektledarkompetens, avslutar Jan.

Text och foto: Anita Björin

Hans Magnusson, Anders Yngvesson, Jan Jönsson och Magnus Andersson kommer under ganska lång tid framöver att arbeta med ackrediteringsunderlag för HMS Visbys informationssystem.

Mikael Karlsson från division MainPartner berättar om AerotechTelubs underhåll på hjälpkraftaggregat till JAS 39 Gripen.

Många vill jobba på Aero

– Trots nedgången i telekomsektorn har vi haft en ökning av antalet anställda under fjolåret, säger Ann-Marie Rehnström, rekryteringssamordnare inom AerotechTelub.

På personalfunktionerna inom företaget märks det att tiderna har förändrats och att det inte är lika lätt att få jobb längre.

Då IT-bubblan sprack förändrades läget på arbetsmarknaden drastiskt. De snabba pengarna i den nya ekonomin är inte längre lika attraktiva och lättillgängliga. Istället dras blickarna till stabila företag som kan erbjuda medarbetarna långsiktighet.

– För oss är läget bättre nu än för ett år sedan, säger Ann-Marie Rehnström. Varje vecka får jag ett stort antal spontana ansökningar, brev från personer som söker jobb hos oss utan att vi har sökt personal.

Vid sidan av traditionell annonsering är

de arbetsmarknadsdagar som arrangeras på högskolor och universitet en mycket viktig del i företagets rekryteringsarbete. AerotechTelub finns representerat vid de flesta dagarna i närheten av sina verksamhetsorter. På arbetsmarknadsdagarna nås många studenter som är inriktade på att knyta kontakter med näringslivet. För företaget är det ett mycket bra tillfälle att försöka fånga upp den framtida medarbetaren.

– Jag tror att vi har vunnit mycket på att vi hela tiden har haft lediga tjänster och examensarbeten. Vi har hela tiden haft något att erbjuda. När många företag inte har tagit sig tid till att handleda examensarbeten, så har vi sett det som en tillgång och fortsatt att satsa.

Visa musklerna

Den största arbetsmarknadsdagen är Teknologidagen, där hela Saabgruppen visar

musklerna i anslutning till företagets bolagsstämma. Studenter från utvalda högskolor och universitet i hela Sverige bjuds in till en fullspäckad dag med seminarier och företagsutställning.

Knyter kontakter

– Teknologidagen är ett gyllene tillfälle för oss att knyta kontakter och visa vårt namn och vår verksamhet, säger Ann-Marie. Normalt sett ska vi konkurrera med och synas i bruset från de andra företagen som ställer ut, men här har studenterna redan valt att de vill komma och besöka oss i Saabgruppen, de är redan intresserade av vårt företag och vår verksamhet.

– Exponeringen här drar vi nytta av när vi är ute på de andra utställningarna, säger Jonas Nordstrand, personalchef på division Lednings- och informationssystem. Igenkänningsfaktorn är viktig.

I och med marknadens förändring, är

Bolagsstämma – då visar Saab upp sin verksamhet

April betyder bolagsstämma för Saabgruppen. I samband med stämman visar hela företaget sin verksamhet, för aktieägare, teknologer och i år även för anställda inom Saab Avionics. Till en hangar på Saabs område i Hackefors i Linköping strömmade besökare i dagarna tre.

Måndag den 8 april öppnades dörrarna för de drygt 600 aktieägare som anmält sig till stämman. Inledningsvis minglade besökarna runt i montrarna för att bekanta sig med de olika bolagens arbete. Affärsområde Technical Support and Services fanns representerat med AerotechTelubs, Saab Nyge Aeros, Saab Aviocoms och CSM Materialtekniks montrar, med tjänster, produkter och kunniga medarbetare.

Innan själva stämman inleddes var det en kort flyguppvisning med Saab B17 och JAS 39 Gripen, det första och det senaste av de flygplan som Saab producerat.

Studenter på plats

Medelåldern var betydligt lägre följande dag, när Saabs Teknologidag gick av stapeln. 1 300 studenter från utvalda svenska universitet och högskolor besökte utställningslokalen och fick veta mer om det högteknologiska Saab. Många studenter var imponerade, då företaget är mycket

bredare än de först trodde. Ett fullspäckat program med föreläsare kompletterade utställningen, och även denna dag bjöds en flyguppvisning.

Klurig tävling

En av huvudpunkterna under Teknologidagen var finalen i Teknik-SM. Finallagen som kämpade om den åtråvärda pokalen var från Kungliga Tekniska Högskolan, Luleå Tekniska Universitet och Chalmers Tekniska Högskola. Det sistnämnda laget stod som segrare efter en hård finalomgång.

En av finalgrenarna hade division Systemteknik bidragit med. I en simulering av Stockholms innerstad skulle finalisterna navigera på jakt efter teknikfrågor att besvara. Att döma av de koncentrerade miner lagdeltagarna hade, var varken navigeringen eller frågorna helt enkla.

Saab Avionics har varit helägt bolag inom Saabgruppen i ungefär ett år. Den 10 april samlades de cirka 1 000 anställda i företaget till en gemensam kick-off. Till största delen var dagen vikt åt föreläsningar, men besökarna hade goda möjligheter att stifta bekantskap med de övriga Saabbolagens verksamheter mellan föreläsningarna.

Text: Jessica Forsgard

echTelub

det numera i större utsträckning arbetsgivarna som sätter villkoren. Från företagets sida har man märkt förändringar jämfört med tidigare år.

Söker jobb länge

Ett nytt fenomen vi har stött på är att studenter med examen från föregående år dyker upp på arbetsmarknadsdagarna. De har sökt jobb ett helt år, men inte lyckats hitta något, säger Ann-Marie. Det har också blivit vanligare att studenter måste söka väldigt länge för att få tag på ett lämpligt examensarbete.

– Studenterna är mer angelägna att visa upp sig och att hitta något, fyller Jonas i. Under en arbetsmarknadsdag är trots allt de flesta samtal korta och allmänna. Normalt sett är ett tiotal samtal riktigt bra, vilket i vissa fall leder vidare till en framtid hos AerotechTelub.

Text och foto: Jessica Forsgard

Det har varit korta, men bra samtal under Teknologidagen i år, upplever Ann-Marie Rehnström, Jonas Nordstrand och Kristina Wiberg.

Många av er har länge hört talas om begreppet RML. Några av er är mycket insatta i ärendet medan andra bara har en svag aning om att det handlar om krav på flygmateriel.

Men vad är egentligen RML och vad innebär det för oss? Denna artikel avser att ge svar på bland annat dessa frågor.

RML – ett måste för

Mats Billermark, Stab Kvalitet, förklarar i sin artikel hur RML påverkar Aero-techTelub.

Regler Militär Luftfart, RML, är ett regelverk som fastställer krav på organisationer i Sverige, vilka på olika sätt hantear militär flygverksamhet. Regelverket har sitt ursprung i Luftfartslagen, som fastslogs i Sveriges Riksdag redan 1957. Luftfartslagen berörde all flygverksamhet men det var främst den civila flygverksamheten som påbörjade ett omfattande arbete med att omsätta lag till konkreta krav. Arbetet leddes av Luftfartsverket och det resulterade i BCL (Bestämmelser Civil Luftfart).

Precis som många andra branscher har även den civila flygverksamheten globaliserats. Som en följd av detta har EU idag ett gemensamt regelverk för civil flygverksamhet. Detta regelverk heter JAR (Joint Aviation Requirements).

Den militära flygverksamheten gick sin egen väg. På olika nivåer inom Försvarsmakten utarbetades direktiv och krav som styrde flygverksamheten. Militära flygplan under 60- och 70-talet var mer avancerade och överlägsna både beträffande teknik och funktion. Det civila regelverket befanns inte vara tillräckligt. Den civila flygverksamheten har dock kommit ifatt den militära. Nu har synen på militära flygplan (och helikoptrar) ändrats då de

allt mer, i nästan identisk utformning, används både civilt och militärt. Vidare begränsas inte den militära flygverksamheten till Sverige då globaliseringen också kommit ifatt inom detta område. JAS-export och fredsbevarande uppdrag är två exempel där nationella lagar och krav inte längre räcker till.

Ansvarsstruktur

En påtaglig milstolpe i militära luftfartsregler var då JAS39 Gripen havererade på Långholmen. Haveriutredningen pekade på otydligheter beträffande ansvar och ordregivning i samband med flygningen. Dessa brister bedömdes vara så pass allvarliga att genomgripande förändringar var nödvändiga. Ett resultat av detta var att RML togs fram. Förutom själva kravtexten i RML finns också en ansvarsstruktur, där intressenter i olika nivåer tar entydigt och ökat ansvar.

Försvarsmakten, FMV, flottiljer och industrin söker nu efter vilka roller de ska ha i de olika systemen. Ju högre ansvarsnivå en organisation får desto större påverkan har den i såväl tekniska som affärs-mässiga frågor. Respektive ansvarsnivå har i RML ökad frihet att själv välja underleverantörer och samarbetspartners.

verksamheten

Luftfartsinspektionens militära motsvarighet benämns Flyginspektionen (FLYGI). Det är denna myndighet som granskar all militär flygverksamhet. De utfärdar tillstånd men kan också dra in dessa. Myndigheten kräver förutom stor insyn i verksamheten också en direktrapportering av flygsäkerhetsärenden.

Blev inte godkända
Aerotech Telub har sedan 1998 ansökt om tillstånd för militär flygverksamhet. Ansökan innefattar underhåll, utveckling och tekniskt stöd för den materiel vi arbetar med. På grund av begränsade resurser inom Flyginspektionen har vi än så länge enbart fokuserat på underhållsaktiviteter på materiel som flyger. Det var inom detta område vi i januari granskades av Flyginspektionen. De fann dock brister, som ledde till att vi inte blev godkända.

Hur kommer det sig då att vi inte klarade granskningen? Var det kanske för hårda krav? Hade vi inte förstått RML? Eller berodde det på något annat?

Efter att ha analyserat Flyginspektionens rapport och avvikelser har vi bedömt att vi skulle klara en granskning om vi gör som vi själva sagt att vi ska göra. De allra flesta avvikelserna skulle nämligen ha kunnat undvikas om vi hade följt våra eg-

na instruktioner och föreskrifter.

RML ställer krav på att vi ska använda kompetent personal, kvalificerade testutrustningar, giltig dokumentation och tillåtna reservdelar. Vidare ska vi ha styrning, uppföljning och spårbarhet på detta. Vårt verksamhetssystem hanterar redan idag de flesta kraven men vissa förtydliganden och ökade krav måste inarbetas.

Utöver detta ska ärenden som bedöms påverka flygsäkerheten rapporteras till Flyginspektionen. Detta görs genom att kontakta vårt Flygsäkerhetskontor. Är du osäker bör du först kontakta din närmaste chef eller kvalitetsstab.

Framtiden

Företagets mål är att klara en granskning under hösten och därmed erhålla ett godkännande. Vi talar då fortfarande enbart om underhåll av flygande materiel. Självklart ska vi också granskas och bli godkända inom alla andra områden där vi är verksam. Vi kan dock idag inte ge något besked om när exempelvis markutrustning och systemutveckling kommer att bli aktuellt. Vår ambition är dock att inom en snart framtid befinnas vara ett fullvärdigt företag inom ramen för RML.

Text: Mats Billermark
Foto: Geoff Lee

Rätt Människa

Kompetens, utbildning, erfarenhet

Rätt Maskin

Kalibrering, uppbyggnad, påverkan

Rätt Metod

Dokument, ändring, rapportering

Rätt Materiel

Reservdel, förråd, tillverkare

Styrning, Uppföljning
Rapportering, Spårbarhet

Rätt Människa, Maskin, Metod och Materiel är inte bara en ordlek på M. Det ger också en korfattad resumé över kraven i RML.

FAKTA

- Har du några frågor om RML eller flygsäkerhet är du alltid välkommen att kontakta Mats Billermark på telefon 013-231386 eller ansvarig för vårt Flygsäkerhetskontor Leif Pettersson, telefon 0589-81632.

Lars-Christer Ericsson från AerotechTelub division Flyg- och Bassystem står beredd att ta emot besökarna och svara på frågor på SAFE Europe symposium.

Många nyheter på säkert symposium

SAFE Europe symposium är ett forum för kunskapsutbyte och information om de senaste forskningsrönen inom säkerhetssystem och säkerhetsutrustningar.

Det senaste symposiet hölls i Stockholm och AerotechTelub fanns med bland utställarna.

Tillsammans med Saab visade AerotechTelub sitt underhållskoncept inom området säkerhetsmateriel inför cirka 250 symposiedeltagare. De kom från ett stort antal länder, bland annat England, Frankrike, USA, Belgien, Schweiz, Kanada och Japan.

Besökarna fick beskåda bland annat utställningspiloten, en docka, sittandes i en JAS 39-stol. "Piloten" var klädd i JAS 39:ans dräktsystem, som inkluderar kommunikationsutrustning.

Naturligtvis visades även dräktprovaren som används för att kontrollera att G-dräkten är helt tät.

AerotechTelubs hjälmar väckte stort intresse både bland presumtiva användare och konkurrenter, som de brukar göra på mässor och utställningar.

Från Flygvapnet hade lånats nödpack CSAR (överlevnadsutrustning) som visades upp. Nödpack CSAR är framtagna och planerad att användas vid internationella uppdrag.

Huvudtalare vid symposiet var pensionerade Generalmajor Sven-Olof Hökberg, som höll ett intressant föredrag om Flygvapnets utveckling – dåtid, nutid och framtid. Dessutom hölls det ett stort antal andra intressanta föredrag om säkerhetssystem och säkerhetsutrustningar inom flyg- och helikopterindustrin.

Catarina Östlund-Julle

EU-pengar till Information & Media

AerotechTelub Information & Media skall utveckla interaktiva tredimensionella (3D) informationslösningar för fordonsindustrin tillsammans med två företag från Italien inom ramen för EU-projektet SpacemantiX.

SpacemantiX är en förkortning och projektets namn är Combining Spatial and Semantic Information in Product Data.

Projektet syftar till att skapa användarvänliga informationslösningar som förenar 3D-information för produkter med olika typer av textinformation. 3D-informationen skall i vissa fall även kunna manipuleras i webbmiljö i realtid.

Projektet drivs av tio företag och universitet. Förutom Sverige och Italien är Tyskland, Schweiz och Spanien representerade. Den totala budgeten är på 1,7 miljoner euro.

Projektet drivs i tre delprojekt. Förutom inriktningen mot fordonsindustrin berör det arkitektur/design och leksaker.

Information & Medias projektbudget uppgår till 2,6 miljoner kronor, varav hälften är EU-pengar.

Nytt system för godstrafiken

AerotechTelub Contracting är delaktig i förbättringen av godstågstransporterna genom landet. Bolaget har fått en order från Banverket på ett nytt el-, tele- och signalsystem, som gör att godstågskapaciteten på Mjölby bangård kan öka.

Mjölby bangård är viktig för de nord-sydliga godstågstransporterna och är hårt trafikerad idag. Detta medför att ett flertal godståg måste ledas andra och längre vägar.

Det nya systemet kommer att ge en säkrare, snabbare och flexiblere genomfart.

Ordern är på cirka 16,5 miljoner kronor.

AB